

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені ІВАНА ФРАНКА

Кафедра українського прикладного мовознавства

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Завідувач кафедри _____

“_30_” _____ 08_____ 2022 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Українське термінознавство

освітній рівень **Середня освіта (Українська мова і література)**

другого (магістерського) рівня вищої освіти

галузь знань **01 Освіта/Педагогіка**

спеціальність **014.01 Середня освіта (Українська мова і література)**

Факультет **філологічний**

2022 – 2023 навчальний рік

Робоча програма дисципліни *Українське термінознавство* для студентів
Спеціальності **014.01 Середня освіта (Українська мова і література)**

Розробники: д.ф.н., проф. Кочан Ірина Миколаївна

(вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри (циклової комісії)
—
українського прикладного мовознавства

Протокол від “30”_серпня_2022 року № 1

© _____, 2022__ рік
© _____, 20__ рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма здобуття освіти	заочна форма здобуття освіти
Кількість кредитів – 6	Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка	Нормативна	
Модулів –	Освітній рівень: магістр	Рік підготовки	
Змістових модулів – 3		6-й	-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання		Семестр	
_____ (назва)		11-й	-й
Загальна кількість годин – 180	Спеціальність: 014.01 Середня освіта (Українська мова і література) _____ (шифр і назва)	Лекції	
Тижневих годин для денної форми здобуття освіти : аудиторних – 32 самостійної роботи студента – <u>84</u>		16 год.	
		Практичні, семінарські	
		16 год.	
		Лабораторні	
		год.	год.
		Самостійна робота	
		84 год.	год.
		Індивідуальні завдання:	
			год.
	Вид контролю: (екзамен/залік)		
	залік		

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить (%):

- для денної форми здобуття освіти –
- для заочної форми здобуття освіти –

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: ознайомити студентів з основними поняттями термінознавства, термінологічною нормою, подати основні дані про історію становлення українського термінознавства, термінографії та галузевих терміносистем.

Закріпити уміння і навички магістрів працювати з фаховою термінологією і літературою з термінознавства; відшуковувати потрібний термін у відповідному словнику, знаходити потрібну літературу з термінології, правильно послуговуватися термінами у магістерській роботі

Завдання:

- з'ясувати належність терміна до певної терміносистеми;
- давати характеристику терміноодиниці за структурою, походженням;
- виявляти термінологічні школи та її представників у тій чи іншій науковій сфері.

Загальні компетентності (ЗК):

- умотивоване, правильне та нормативне використання термінів у навчальній діяльності.
- знати характеристику термінних словників та вміло ними послуговуватися

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК):

СК - послуговування фаховими термінологічними словниками з педагогіки, психології, методики, а також лінгвістики, літературознавства та фольклористики.

- обирати найбільш точний термін з-поміж автохтонних та запозичених.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності спеціалізації (СКС)

СКС - уміти створювати презентації про галузеві терміносистеми, їхніх дослідників;

- характеризувати терміносистеми за структурою, походженням, основними способами творення;
- відшуковувати бібліографічні джерела до галузевої терміносистеми свого дослідження.

Програмні результати навчання (ПРН):

- вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань;
- володіти формами та методами дослідження терміносистем;
- знати основні проблеми сучасного термінознавства, шукати проблеми їх усунення.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. 1. Основні поняття термінознавства.

Тема 1. Термінознавство як наука. Його основні напрями і школи. Термін. Термінологія. Номен. Номенклатура. Професійна лексика і професіоналізми.

Тема 2. Поняття терміносистеми. Термінологічна норма

Тема 3. Ономасіологічний, семасіологічний та функціональний підходи до вивчення терміна.

Тема 4. Логіко-лінгвістична концепції термінологічної роботи проф.І І.Ковалика.

Тема 5. Міжнародні термінологічні організації і центри. Їх діяльність і постаті (А.Вовк, О.Горбач)

Змістовий модуль 2. Українська термінографія та термінологія.

Тема 6. Термінографія як наука про творення термінологічних словників

Тема 7. Сучасні термінологічні словники, їх види і призначення.

Тема 8. Основні способи термінотворення.

Тема 9. Запозичені слова в терміносистемах.

Тема 10. Методи і форми термінологічної роботи. Огляд наукової літератури з термінознавства.

Змістовий модуль 3. Сторінки історії українського термінознавства.

Тема 11. Сторінки історії національного термінознавства. Витоки українського термінознавства. Наукове товариство імені Т.Г. Шевченка, його роль у становленні національних терміносистем.

Тема 12. Українське термінознавство перших десятиліть ХХ століття. 1920-ті роки в історії українського термінознавства.

Тема 13. Інститут української наукової мови. Українське термінознавство 1930-х років.

Тема 14. Українське термінознавство 1940-1960 років.

Тема 15. Українське термінознавство 1960-1990 –х років та перших десятиліть ХХІ століття.

Тема 16. Видатні українські термінологи (І. Верхратський, І.Пулюй, І.Горбачевський та ін.). Термінологи сучасності. Львівська термінологічна школа.

5. Теми лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин д/з
1	Термінознавство як наука. Його основні напрями і школи. Термін. Термінологія. Номен. Номенклатура. Професійна лексика і професіоналізми.	2/2
2	Ономасіологічний, семасіологічний та функціональний підходи до вивчення терміна.	2
3	Міжнародні термінологічні організації і центри. Їх діяльність і постаті (А.Вовк, О.Горбач)	2
4	Термінографія як наука про творення термінологічних словників	2/2
5.	Основні способи термінотворення.	2
6.	Сторінки історії національного термінознавства. Витоки українського термінознавства. Наукове товариство імені Т.Г. Шевченка, його роль у становленні національних терміносистем.	2
7.	Українське термінознавство перших десятиліть ХХ століття. 1920- ті роки в історії українського термінознавства.	2/1
8.	Інститут української наукової мови. Українське термінознавство 1930-х років.	2/1

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Поняття терміносистеми. Термінологічна норма	2/2
2	Логіко-лінгвістична концепції термінологічної роботи проф.І.І.Ковалика.	2
3	Сучасні термінологічні словники, їх види і призначення.	2
4	Запозичені слова в терміносистемах.	2
5.	Методи і форми термінологічної роботи. Огляд наукової літератури з термінознавства.	2/2
6	Українське термінознавство 1940-1960 років.	2
7	Українське термінознавство 1960-1990 –х років та перших десятиліть ХХІ століття.	2
8	Видатні українські термінологи (І. Верхратський, І.Пулюй, І.Горбачевський та ін.). Термінологи сучасності. Львівська термінологічна школа.	2

7. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1		
2		
...		

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Галузеві терміносистеми української мови	30
2	Термінологічні словники української мови.	30
3.	Постаті українського термінознавства	24
	Разом	84

9. Індивідуальні завдання

10. Методи навчання

Результати навчання	Методи навчання і викладання	Методи оцінювання досягнення результатів навчання
Знати теорію, історію українського термінознавства, основні етапи її розвитку	словесні	Опитування, доповнення,
Створення презентацій в Power Point	наочні	Виступи перед аудиторією
Вправна робота з фаховими словниками	практичні	Орієнтація у різних видах фахових словників, робота з ними на заняттях

11. Методи контролю

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Приклад для заліку

Поточне тестування та самостійна робота								
Змістовий модуль 1					Змістовий модуль 2			
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9

T1, T2 ... T9 – теми змістових модулів.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Оцінка ЄКТС	Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
A	90 – 100	відмінно	зараховано
B	81-89	добре	
C	71-80		
D	61-70	задовільно	
E	51-60		
FХ	21-50	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
F	0-20	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

* кількість балів для оцінок «незадовільно» (FХ і F) визначається Вченими радами факультетів (педагогічною радою коледжу).

13. Методичне забезпечення

1. *Кочан Ірина*. Українське термінознавство в іменах / Ірина Кочан. – Львів, 2012
2. *Панько Т.І.* Українське термінознавство / Т.І. Панько, І. М. Кочан, Г.П. Мацюк . – Львів, 1994.

14. Рекомендована література**Базова**

1. *Булик-Верхола С.З.* Основи термінознавства: навчальний посібник // С.З. Булик-Верхола, Г.В. Наконечна, Ю.В. Теглівець, -Львів, Вид-во Львівської політехніки, 2013. 160 с.
2. *Дяков А.С., та ін.* Основи термінотворення: семантичні та соціолінгвістичні аспекти/ А.С. Дяков, Т.Р. Кияк, З.Б. Куделько. К.,2000.
3. *Іващенко В. Л.* Періодизація історії становлення української наукової термінології на тлі термінологічної діяльності в Україні: традиційні виміри // Термінолог. вісн. : 36. наук, праць, К., 2015, № 3, С. 5-17.
4. Національні та інтернаціональні компоненти в сучасних терміносистемах. К., 1993.
5. *Кияк Т.Р.* Лінгвістичні аспекти термінознавства / Т. Кияк . – К., 1989.

6. Кияк Т.Р. Термінологічна норма (Суть. Реалії. Прагматика). Українська термінологія і сучасність: Зб. наук. праць. Вип. ІХ. Київ, 2013. С. 42 – 47.
7. Ковалик І.І. Логіко-лінгвістична концепція технічної термінології у слов'янських мовах / І.І. Ковалик // Вісник ЛДУ: Серія філологічна, 1969. – Вип.
8. Кочан Ірина. Українське термінознавство в іменах / Ірина Кочан. – Львів, 2012
9. Кочерга О. Д., Кулик В. М. Українські термінологічні словники в бібліотеках Києва і Львова / О.Д. Кочерна, В.М. Кулик. – Інститут теоретичної фізики АН України. – К., 1993.
10. Крижанівська А., Симоненко Л. Актуальні проблеми упорядкування наукової термінології. / А. Крижанівська, Л. Симоненко. – К., 1987.
11. Наконечна Г. Українська наукова термінологія: історія і сьогодення / Галина Наконечна. Львів, 1997.
12. Панько Т.І. Від терміна до системи / Т.І. Панько. – Львів, 1980.
13. Панько Т.І. Українське термінознавство / Т.І. Панько, І. М. Кочан, Г.П. Мацюк. – Львів, 1994.
14. Полюга Л.М. До питання про теоретичні засади наукового словництва / Л.М. Полюга // Науково-технічне слово. – 1994.-Ч. 1.
15. Симоненко Л. О. З історії розвитку української термінографії // Укр. мовознавство : Зб. наук, праць. — 1992. — № 19. — С. 89-96;
16. Склад і структура термінологічної лексики української мови. – К., 1984.
17. Суперанская А.В., Общая терминология / А.В. Суперанская, Н.В. Васильева, Н.В. Подольская. – М., 1993.
18. Туровська Л. В. Галузеве термінознавство в Україні на початку ХХІ століття // Дивослово,— 2013,— № 11,— С. 38-42.
19. Шевельов Ю. Українська мова в першій половині ХХ ст.: Стан і статус/ Юрій Шевельов. – Торонто., 1987.

д о д а т к о в а

1. Богуцька М. Термінознавство на Україні / М. Богуцька. – К., 1980.
2. Вовк А. Наукова мова і політика / А. Вовк. - Нью-Йорк, 1979.
3. Зарицький М. Актуальні проблеми українського термінознавства. / М. Зарицький- К., 2004
4. Комова М.В. Українська термінографія (1948-2002): Бібліографічний покажчик / М. Комова. Львів, 2003. 112 с.
5. Комова М., Кочан І. Наукові дослідження з українського термінознавства: Навчальний посібник.- Львів: Тріада Плюс, 2020.
6. Кочан І. Українська наукова лексика: міжнародні компоненти в термінології / І. Кочан - К., Знання, 2013.
7. Кочан І. Українське термінознавство 1960–1990-х років / Ірина Кочан // Вісник Нац. ун-ту «Львівська політехніка». Серія «Проблеми української термінології». – 2012. – № 733. – С. 24–28.
8. Національні та інтернаціональні компоненти в сучасних терміносистемах // За ред. Л.О. Симоненко, С.О. Соколової, І.В. Карпенко та ін. – К., 1993.

9. Павлова О. І. Основи термінознавства: навч. посібник /О.І. Павлова. – Рівне: Волинські обереги, 2011.
10. Павлова О. О.Українське зіставне термінознавство: сучасний стан і перспективи / Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Проблеми української термінології. - 2018. - № 890. - С. 15-19.
11. *Прикладне* термінознавство: Навчальний посібник. // За ред. В. Дубічинського та Л. Васенко.- Харків: НТУ ХПІ, 2003.- 145 с.
12. Туровська, Л. В. Українське термінознавство: від зародження до сьогодення. Одеський лінгвістичний вісник. 2017. Спецвип. С. 211-214
13. Українське комунікативне термінознавство на слов'янському тлі (кінець ХХ – початок ХХІ століть) / В. Л. Іващенко, Н. О. Яценко // Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Філологічні науки. - 2013. - Вип. 34. - С. 112-118.

15. Інформаційні ресурси

1. https://iul-nasu.org.ua/pdf/termvisnik/terv_2019_5_5.pdf
2. <https://science.lpnu.ua/uk/terminologiya/vsi-vypusky/visnyk-no-733-2012/ukrayinske-terminoznavstvo-1960-1990-h-rokiv>
3. <http://dspace.onua.edu.ua/handle/11300/17153>
4. <https://www.radiosvoboda.org/a/28800659.html>
5. http://vlp.com.ua/files/161526_vstup.pdf
6. http://nbuv.gov.ua/UJRN/VNULPUT_2018_890_4